

Słowo wstępne

Profesor Marioli Marchlewicz

Książka „Żywienie w chorobach skóry” jest rezultatem niezwykle dobrze przemyślanej i spójnej współpracy interdyscyplinarnego zespołu specjalistów złożonego zarówno z dietetyków, jak i dermatologów. Takie kompleksowe podejście do zagadnienia żywienia w chorobach skóry jest bardzo pożądane.

Pozycja ta dotyczy kluczowego dla interakcji społecznych największego, widocznego dla osób trzecich narządu, czyli skóry. Jest przeznaczona dla szerokiego grona odbiorców zajmujących się zarówno w pracy zawodowej, jak i w życiu prywatnym szeroko pojętymi tematami z zakresu dietytyki i dietoterapii.

Zdrowy wygląd skóry, na który niebagatelny wpływ ma sposób odżywiania się, jest istotnym czynnikiem codziennego funkcjonowania zgodnie z zasadą „jak cię widzą, tak cię piszą”.

Pierwsze rozdziały książki są poświęcone przedstawieniu w sposób wielopoziomowy, a jednocześnie bardzo przystępny wpływu różnorodnych grup substancji odżywczych tj. witamin, składników mineralnych, polifenoli, karotenoidów i kwasów tłuszczowych na procesy starzenia się skóry. Wskazano także na istotną rolę zaawansowanych produktów końcowych glikacji na proces starzenia.

Bardzo przydatne dla wszystkich czytelników są także rozdziały traktujące o mikrobiomie skóry oraz jelit w przebiegu chorób skóry. To spojrzenie na choroby skóry przez pryzmat mikroorganizmów jelitowych jest nowatorskie. Wydaje się, że traktowanie człowieka jako holobiontu, czyli mieszaniny komórek ludzkich i mikrobioty jelitowej, wniesie sporo nowych informacji do terapii i żywienia pacjentów z problemami dermatologicznymi.

Osobne rozdziały traktujące o roli dietoterapii w poszczególnych chorobach skóry są opracowane perfekcyjnie i w sposób naturalny łączą

w jedną spójną całość oba główne nurty, czyli dermatologię i dietoterapię. Obejmują one takie choroby skóry, jak trądzik pospolity, trądzik różowaty, łojotokowe zapalenie skóry, łuszczyca, autoimmunizacyjne choroby pęcherzowe oraz grzybice.

Dwa ostatnie rozdziały książki są interdyscyplinarne i prezentują wysoki poziom innowacyjności. Pierwszy dotyczy wsparcia dietetycznego u pacjentów stosujących systemowe preparaty glikokortykosteroidowe (sGKS). Jest to zagadnienie niezwykle ważne. Stosowane systemowo GKS są wielokrotnie jedynymi preparatami pozwalającymi choremu funkcjonować, ale jednocześnie prowadzą do rozwoju wielu działań ubocznych, z których część może być minimalizowana dzięki specjalistycznej dietoterapii. Ostatni rozdział książki dotyczy czynników psychologicznych w patogenezie i leczeniu chorób skóry. W rozdziale tym kompleksowo przedstawiono rolę dietoterapii w reakcji stresowej oraz praktyczne wskazówki motywujące – niezwykle istotny czynnik w pracy z pacjentem.

Holistyczne podejście do terapii chorób skóry w połączeniu z profilaktyczną i głęboko wspomagającą dietoterapią jest wielką zaletą tego opracowania.

Podsumowując, Autorzy oddają w ręce czytelników pozycję, która jest cennym, o wysokich walorach praktycznych, wkładem interdyscyplinarnego grona specjalistów w kompleksowe opracowanie i przedstawienie zagadnienia dietoterapii w chorobach skóry.

prof. dr hab. n. med. Mariola Marchlewicz

Kierownik Katedry i Kliniki Chorób Skórnych i Wenerycznych
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Słowo wstępne

Profesor Ewy Lange

Książka „Żywienie w chorobach skóry” jest pozycją wzbogacającą wybór monografii o tematyce żywieniowej, podejmującą rzadko poruszaną tematykę związku diety z chorobami skóry. W publikacji omówiono szeroką grupę jednostek chorobowych związanych z dysfunkcją skóry i wskazano na powiązanie ich rozwoju z czynnikami żywieniowymi. Co istotne, przedstawiono też możliwości wspomagania leczenia chorób skóry poprzez odpowiednie modyfikacje dietetyczne.

Pozycja ta na pewno znajdzie odbiorców nie tylko wśród osób zajmujących się żywieniem i dietetyką, lecz także specjalistów z zakresu ochrony zdrowia i nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych, szczególnie lekarzy, pielęgniarek czy kosmetologów. Może też stanowić ciekawe źródło informacji dla studentów różnych kierunków związanych z dietetyką, żywieniem człowieka czy medycyną i naukami o zdrowiu.

Każdy z rozdziałów stanowi kompendium wiedzy o etiologii i sposobie leczenia określonych jednostek chorobowych związanych z dysfunkcją skóry. W każdym z nich opisano wpływ sposobu żywienia i poszczególnych jego elementów na rozwój określonych zaburzeń. Zwrócono również uwagę na znaczenie określonych modyfikacji dietetycznych we wspomaganiu leczenia chorób skóry. Zalecenia związane z dietoterapią tej grupy chorób zostały przedstawione w formie syntetycznych podsumowań i praktycznych zaleceń, często zebranych w czytelnych tabelach i zestawieniach, co w znaczący sposób ułatwia ich wykorzystanie w codziennej praktyce.

Dodatkowym walorem niniejszej pozycji jest zwrócenie szczególnej uwagi na znaczenie powiązania jakości oraz charakterystyki mikrobioty jelit z mikrobiomem skóry, a co za tym idzie – z jej prawidłowym funkcjonowaniem. Wpływ sposobu żywienia na mikrobiotę jelitową, a tym samym możliwość modyfikacji osi jelito–skóra, wydaje

się podstawą zaleceń dietetycznych w większości chorób związanych ze skórą. Ciekawe są rozdziały poświęcone procesowi starzenia się skóry i powiązania jego nasilenia z jakością czynników dietetycznych. Zagadnienia dotyczące powiązania diety z chorobami skóry zostały uzupełnione o interesujący rozdział na temat czynników psychologicznych w rozwoju chorób skóry i ich znaczenia we wspomaganiu leczenia, w tym w poradnictwie dietetycznym.

Informacje podane w niniejszej monografii są podparte aktualnymi pozycjami literaturowymi, często pojawiają się odniesienia do konkretnych badań obserwacyjnych lub interwencyjnych oraz najnowszych metaanaliz badań poświęconych ocenie powiązań czynników żywieniowych z chorobami skóry. Każdy rozdział kończy spis literatury, co ułatwia czytelnikowi dotarcie do pozycji źródłowych w celu poszerzenia zebranej w książce wiedzy.

Zarówno układ książki, jak i jej syntetyczna treść, obejmująca najważniejsze informacje związane z dietoprofilaktyką i dietoterapią najczęstszych chorób skóry, wypełnia lukę w szerokim wyborze monografii związanych z żywieniem i dietetyką, stanowiąc ciekawą pozycję, która może być przydatna zarówno dla studentów kierunków dietetyczno-żywnościowych czy związanych z naukami o zdrowiu, jak i specjalistów ochrony zdrowia, chcących poszerzyć swoją wiedzę z tego zakresu.

dr hab. Ewa Lange, prof. SGGW

Katedra Dietetyki, Instytut Nauk o Żywieniu Człowieka
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie